Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Ikonografia I , PG_00203546		
Kierunek studiów	Historia sztuki (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć powiązanych z prowadzonymi badaniami naukowymi w dziedzinie nauki związanej z kierunkiem - profil ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	3.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii Sztuki -> Zakład Historii Sztuki Średniowiecznej		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Monika Czapska	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Monika Czapska	

Formy zajęć							
	Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
	Liczba godzin zajęć	30.0	0.0	0.0	0.0	0.0	30
	W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy					
	Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
	Liczba godzin pracy studenta	30	2.0	43.0	75

Cel przedmiotu

1. Zapoznanie studenta z metodami badań nad tematami i treściami ideowymi dzieł sztuki europejskiej od pierwszych wieków chrześcijaństwa do końca XIX w.
2. Zapoznanie studenta z ikonografią, jej literackimi źródłami i zakodowanymi treściami.
3. Ukazanie tekstowych i wizualnych (plastycznych) źródeł ikonografii sztuki europejskiej w relacji do powiązanych z nimi treści religijnych i filozoficznych i ogólnokulturowych

Zajęcia realizowane są w dwóch częściach: pierwsza jest poświęcona ikonografii chrześcijańskiej, druga: ikonografii świeckiej.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[HISTSZL3_U02] Umie interpretować dzieła sztuki za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając formalne ukształtowanie wypowiedzi i ich miejsce w procesie historyczno-kulturowym	K_U02 Umie interpretować ikonografię i tresci ideowe dzieła sztuki za pomocą typowych metod interpretacji, uwzględniając formalne ukształtowanie wypowiedzi i ich miejsce w procesie historycnzo-kulturowym . Potrafi rozpoznawać i analizować temat i treści ideowe wypowiedzi artystycznej, w zakresie wyznaczonym przez ikonografię i ikonologię	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTSZL3_U03] Potrafi krytycznie analizować i oceniać artystyczną wartość dzieł sztuki	Potrafi krytycznie analizować dzieła sztuki pod kątem ich treści ikonograficznych, sposobu kształtowania przekazu oraz związku formy artystycznej z przedstawianymi treściami i znaczeniami.	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTSZL3_W04] Ma zaawansowaną, uporządkowaną wiedzę szczegółową o specyfice kultury i sztuki poszczególnych epok	Student posiada zaawansowaną wiedzę dotyczącą systemów ikonograficznych, ich źródeł, znaczeń oraz przemian w sztuce poszczególnych epok i środowisk kulturowych.	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTSZL3_W05] Ma zaawansowaną wiedzę o powiązaniach historii sztuki z innymi naukami humanistycznymi oraz społecznymi: historią, kulturoznawstwem, filozofią, psychologią, ekonomią, socjologią, etnologią, antropologią, teologią	K_W05 Ma zaawansowaną wiedzę o powiązaniach historii sztuki z innymi naukami humanistycznymi oraz społecznymi: historią, kulturoznawstwem, filozofią, teologią w zakresie wiedzy o tematach , typach ikonograficznych oraz treściach dzieła sztuki	[SW4] test/egzamin - ustny lub pisemny
[HISTSZL3_U06] Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla nauk o sztuce i nauk pokrewnych w pracy nad wybranymi tematami oraz epokami	K_U06 Definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i w piśmie podstawowe terminy i pojęcia właściwe dla badań ikonograficznych i ikonologicznych w pracy nad wybranymi tematami i epokami	[SU4] test/egzamin - ustny lub pisemny

Treści przedmiotu

Ikonografia chrześcijańska

1/ Ikonografia i ikonologia jako metody badań nad sztuką. Granice ikonologii. Metody badania ikonografii
2/ Źródła ikonografii chrześcijańskiej
3/ Biblia i tematy biblijne w sztuce
4/ Krzyż - krucyfiks Ukrzyżowanie
5/ Maria i mariologia
6/ Przestawienia dewocyjne jako kategoria w badaniach nad sztuką
7/ Hagiografia
8/ In mors nostra vita est...- chrześcijańska ikonografia śmierci.

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Obecność	75.0%	0.0%
Kolokwium	51.0%	100.0%

Zalecana lista lektur	Podstawowa lista lektur	J. Białostocki, Metoda ikonologiczna w badaniach nad sztuką [w:] J, Białostocki, Pięć wieków myśli o sztuce, Warszawa 1976, s. 249- 275. F. Büttner, A.Gottdang, Einfüuhrung in die Ikonographie. Wege zum Deutung von Bildinhalten, C.H. Beck Vrlg, 2009 (II wyd.) T. Dobrzeniecki , Średniowieczne źródła Piety [w:] Treści dzieła sztuki. Materiały Ogólnopolskiej Sesji SHS Gdańsk, grudzień 1966. Warszawa 1967. D. Förstner, Świat symboliki chrześcijańskiej, tłum. W. Zakrzewska, P. Pachciarek, R. Turzycki, Warszawa 1970 P. Grimmal, Słownik mitologii greckiej i rzymskiej, Wrocław 1990 L. Kalinowski, Geneza piety średniowiecznej , Prace Komisji Historii Sztuki X, 1953, s. 153 260 L. Kalinowski, Ikonologia czy ikonografia? Termin ikonologia w badaniach nad sztuką Erwina Panofsky ego. Zeszyty naukowe UJ, Prace z historii sztuki 10, 1972, s. 5-33 R. Knapiński, Biblia pauperum - czy rzeczywiście księga ubogich?, Roczniki humanistyczne 48, 2000, s. 223-245 S. Kobielus, Krzyż Chrystusa : od znaku i figury do symbolu i metafory, PAX , Warszawa 2000 E. Panofsky, Ikonografia i ikonologia tłum. K. Kamińska [w:] Studia z historii sztuki. Oprac. J. Białostocki, Warszawa 1971, s. 11-33; A.Warburg, Narodziny Wenus i inne szkice renesansowe, Gdańsk 2010J. Baschet, Inwencyjność i seryjność średniowiecznych przedstawień wizualnych. W kierunku poszerzonej metody badania ikonografii, przekł. J. Mackiewicz , Konteksty LIX, nr 39 (270) s.49-70
	Uzupełniająca lista lektur	A. Henkel, Arthur; Schöne, Albrecht (hg.): Emblemata: Handbuch zur Sinnbildkunst des 16. und 17. Jhs., Stuttgart 1976. Héros et dieux de l'Antiquité : Guide iconographique, Paris 2008 M. Kaleciński, Mity Gdańska, Gdańsk 2011 W. Marcinkowski, Przedstawienia dewocyjne jako kategoria sztuki gotyckiej, Kraków, 1994 C.Ripa, Ikonologia, Kraków 1992, (wstępy Andrzeja Borowskiego i Mario Praza) J-C. Schmitt, Le corps des images. Essais sur le culture visuelle au moyen - age, Ed. Gallimard 2002 ,(fragm. s. 35-164). G. de Tervarent, Attributs et symboles dans l'art profane 1450-1600. Dictionnaire d'un langage perdu, vol. 1-2, Genève 1958-1959
	Adresy eZasobów	
Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania	Podstawy ikonografii średniowiecznej - Biblia, Physiologus, Złota Legenda, Speculum Humanae Salvationis Tradycje przedstawieniowe w sztuce średniowiecznej Atrybuty świętych Ikonologia i ikonografia w ujęciu Erwina Panofskiego Analiza dzieła sztuki - odczytywanie programu ideowego	
Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu	Nie dotyczy	

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.